

Działalność instytucji kultury w województwie małopolskim w 2016 r.

Opracowanie sygnałne

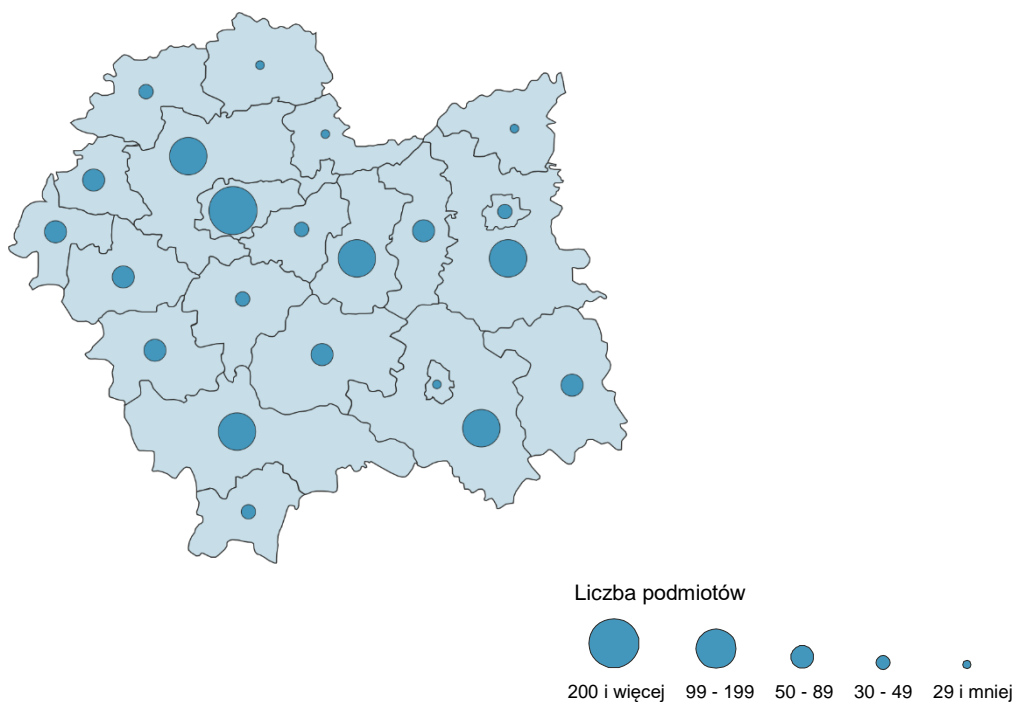
Lipiec 2017 r.

Województwo małopolskie wyróżnia się na tle kraju pod względem oferty kulturalnej i liczby podmiotów działających w obszarze kultury. Niezależnie od rodzaju instytucji, pod względem ich liczby stale lokuje się w grupie trzech pierwszych województw kraju. W 2016 r. na terenie województwa funkcjonowało 18,2% wszystkich galerii i salonów sztuki działających w Polsce, 13,6% ogółu muzeów i oddziałów muzealnych, 11,6% ogółu bibliotek i placówek informacyjno-bibliotecznych (łącznie z filiami), 10,7% centrów kultury, domów kultury, ośrodków kultury, klubów i świetlic oraz 9,9% teatrów i instytucji muzycznych (posiadających własny zespół artystyczny) oraz 9,2% kin stałych.

Najliczniejszą grupę instytucji kultury w województwie małopolskim stanowiły biblioteki i placówki informacyjno-biblioteczne (57,0%), wśród których najwięcej jest bibliotek publicznych (77,7%). Kolejną liczną grupą instytucji prowadzących różnorodną działalność w obszarze kultury w województwie są centra kultury, domy kultury, ośrodki kultury, kluby i świetlice (27,5%).

Kraków jako stolica regionu, spośród wszystkich powiatów i miast na prawach powiatu, skupiał najwięcej podmiotów działających w obszarze kultury.

Mapa 1. Podmioty działające w obszarze kultury według powiatów w 2016 r.

Tab. 1. Wybrane dane o podmiotach działających w obszarze kultury w 2016 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Województwo małopolskie	Polska
Muzea^a		
podmioty	128	944
zwiedzający w tys.	9664,2	36081,6
Galerie i salony sztuki		
podmioty	61	335
zwiedzający w tys.	1720,3	7350,4
Teatry i instytucje muzyczne^b		
podmioty	18	182
widzowie w tys.	3032,8	14586,9
Biblioteki i placówki informacyjno-biblioteczne^c		
podmioty	929	9567
czytelnicy w tys.	915,0	7679,3
Centra kultury, domy kultury, ośrodki kultury, kluby i świetlice		
podmioty	449	4204
uczestnicy imprez w tys.	4441,7	35548,4
Kina stałe		
podmioty	45	488
widzowie w tys.	4567,5	51823,9

a Łącznie z oddziałami. b Posiadające stały zespół artystyczny. c Łącznie z filiami.

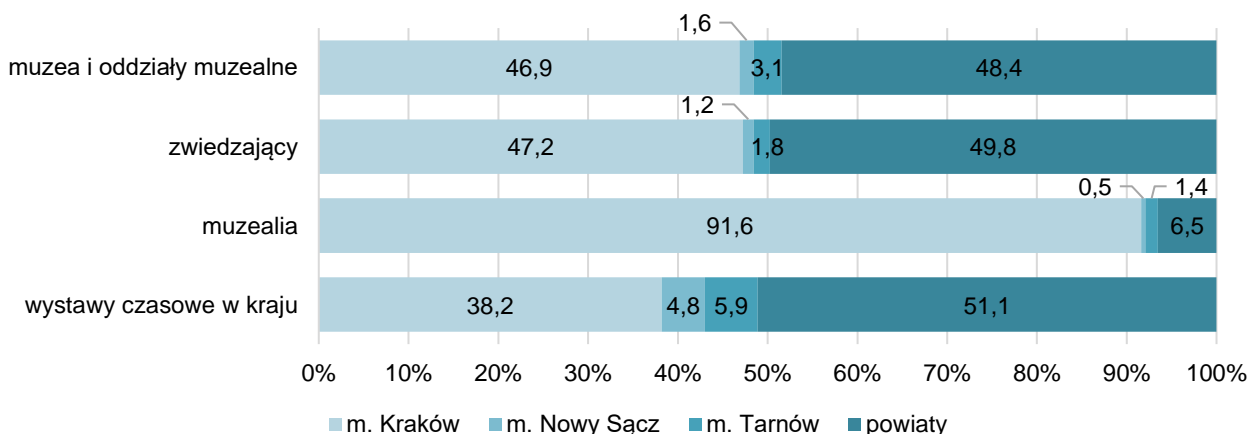
Muzea

W 2016 r. w województwie małopolskim prowadziło działalność 128 muzeów (łącznie z oddziałami), z czego blisko połowa znajdowała się w Krakowie (60). Co czwarte muzeum (podobnie jak w 2015 r.) prowadziło działalność o profilu historycznym. Muzea regionalne stanowiły 15,6% ogółu muzeów, a artystyczne – 14,1%.

Organizatorem 81,4% muzeów należących do sektora publicznego (78,9% wszystkich placówek) były jednostki samorządu terytorialnego. Natomiast w sektorze prywatnym dla 44,4% placówek organizatorem były organizacje społeczne a dla 25,9% – organizacje kościelne.

W 2016 r. małopolskie muzea dysponowały 4,7 mln muzealiów, przy czym aż 91,6% z nich znajdowało się w muzeach w Krakowie.

Wyk. 1. Struktura muzeów i oddziałów muzealnych, zwiedzających, muzealiów i wystaw czasowych według jednostek podziału terytorialnego w 2016 r.

Muzea są ważnymi podmiotami działającymi w obszarze kultury, co znajduje odzwierciedlenie w stale rosnącej frekwencji w tych instytucjach. W 2016 r. 9,7 mln osób (o 8,7% więcej niż w 2015 r.) obejrzało wystawy

w muzeach w województwie małopolskim, co stanowiło 26,8% ogółu zwiedzających w Polsce. Najwięcej zwiedzających przyciągnęły muzea artystyczne (26,1% zwiedzających w województwie małopolskim), martyrologiczne (21,3%) i historyczne (19,0%). Najrzadziej odwiedzane były muzea geologiczne (0,1%) i przyrodnicze (0,4%). W 2016 r. z możliwości nieodpłatnego zwiedzania skorzystało 2,0 mln osób, tj. 20,8% ogółu zwiedzających. Muzea były także chętnie odwiedzane przez młodzież szkolną, która stanowiła 13,3% zwiedzających. Przeciętnie 1 muzeum w województwie małopolskim odwiedziło 75,5 tys. osób (66,3 tys. w 2015 r.).

W 2016 r. małopolskie muzea zorganizowały 625 wystaw czasowych i 351 stałych. Wśród wystaw czasowych 67,4% było wystawami własnymi, a pozostałą część stanowiły wystawy obce, czyli przygotowane przez inne muzeum krajowe lub zagraniczne. Muzea z województwa małopolskiego zorganizowały również 20 wystaw za granicą, które odwiedziło 148,8 tys. zwiedzających.

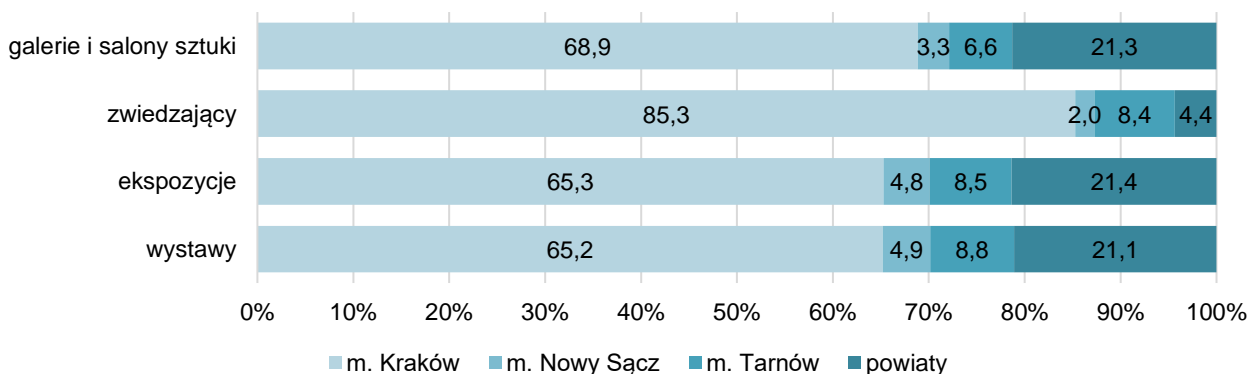
Galerie i salony sztuki

W 2016 r. w województwie małopolskim działało 61 galerii i salonów sztuki organizujących wystawy, z których większość zlokalizowana była na terenie Krakowa (68,9%). W stosunku do roku poprzedniego liczba podmiotów nieznacznie zmalała.

50,8% galerii i salonów sztuki należała do sektora publicznego, w ramach którego dla większości podmiotów organizatorem były jednostki samorządu terytorialnego. Pozostałe galerie i salony sztuki były własnością sektora prywatnego, w ramach którego należały głównie do osób fizycznych i organizacji społecznych.

W analizowanym roku galerie i salony sztuki zorganizowały 654 wystawy w kraju, które na 671 ekspozycjach zgromadziły łącznie 1,7 mln zwiedzających (w tym 1,4 mln w Krakowie). W porównaniu z 2015 r. obserwujemy spadek liczby wystaw o 19,6%. Największą popularnością cieszyły się wystawy plenerowe, które zgromadziły 74,7% ogółu zwiedzających, mimo iż ten rodzaj wystaw stanowił zaledwie 3,6% ogółu wszystkich wystaw w województwie małopolskim. W 2016 r. przeciętnie na 1 galerię i salon sztuki przypadało 24,5 tys. zwiedzających, a 1 wystawę obejrzało średnio 1,9 tys. osób. Oprócz wystaw krajowych, galerie i salony sztuki zorganizowały 32 wystawy za granicą i brały udział w 33 wystawach międzynarodowych. Organizatorem 65,9% ogółu wystaw, zarówno w Polsce jak i za granicą, były państwowe i samorządowe galerie i salony sztuki.

Wyk. 2. Struktura galerii i salonów sztuki, zwiedzających, ekspozycji i wystaw według jednostek podziału terytorialnego w 2016 r.

W 2016 r. publiczne galerie i salony sztuki posiadały 39,6 tys. eksponatów, wśród których najliczniejsze były zbiory elektroniczne, tzw. „nowe media” (62,0%) oraz fotografie (32,5%).

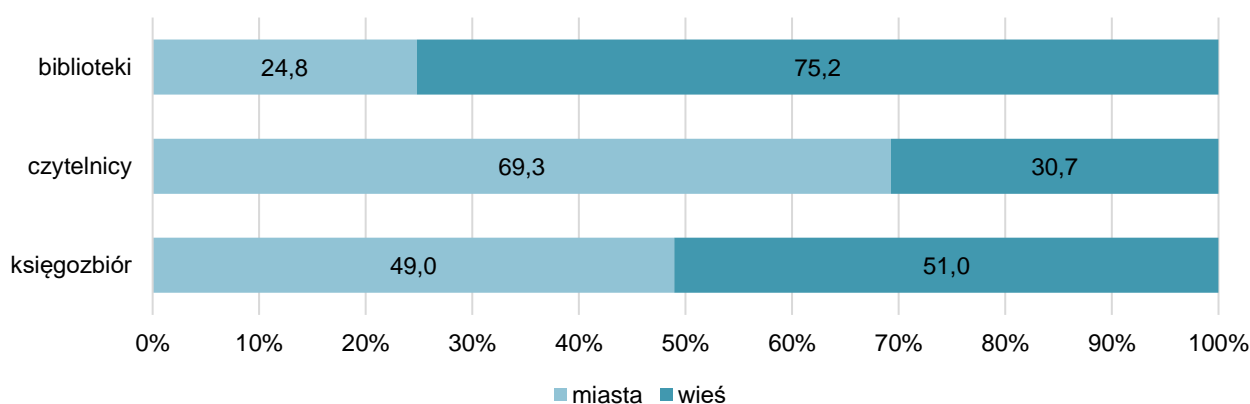
Biblioteki

W województwie małopolskim widoczny jest proces ograniczania liczby bibliotek. W 2016 r. działało tu 929 bibliotek i placówek informacyjno-bibliotecznych^a (o 1,5% mniej niż w 2015 r.). 77,7% wszystkich bibliotek stanowiły biblioteki publiczne, pozostałe to naukowe^b, fachowe, pedagogiczne, fachowo-beletrystyczne, ośrodki informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej oraz biblioteki towarzystw naukowych.

W województwie małopolskim działalność prowadziły 722 biblioteki publiczne i ich filie, z czego najwięcej w powiatach tarnowskim i krakowskim (po 64), a najmniej w powiatach proszowickim (11) i miechowskim (13). Z ogółu bibliotek publicznych, 75,2% placówek zlokalizowanych było na obszarach wiejskich.

Najliczniej z bibliotek publicznych korzystały osoby w wieku 25-44 lat (183,0 tys. osób – w porównaniu z 2015 r. nastąpił wzrost o 0,2%) oraz 6-12 lat (95,1 tys. – wzrost o 2,8%). Wskaźnik wypożyczeń na 1 czytelnika w województwie małopolskim wyniósł 15,1 (w miastach – 14,3, na wsi – 17,0), natomiast na 1 bibliotekę przeciętnie przypadało 910 czytelników. W miastach na 1 bibliotekę przypadało prawie 7 razy więcej czytelników niż na wsi.

Wyk. 3. Struktura bibliotek publicznych, czytelników i księgozbioru według lokalizacji w 2016 r.

Na koniec 2016 r. w zbiorach bibliotek i placówek informacyjno-bibliotecznych znajdowało się 24,1 mln woluminów, w tym 20,8 mln książek. Najliczniejszy księgozbiór zgromadziły biblioteki naukowe (49,6%) i publiczne (45,6%), najmniejszy – biblioteki fachowo-beletrystyczne (0,1%).

^a 1 Wojewódzka Biblioteka Publiczna pełniła równocześnie rolę biblioteki publicznej i naukowej oraz 1 Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka – biblioteki pedagogicznej i naukowej.

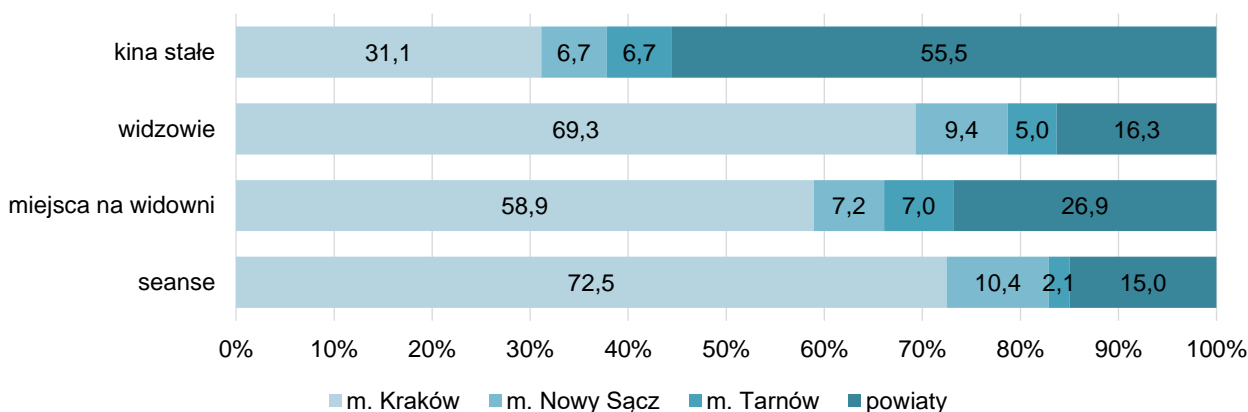
^b Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 19 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu zaliczania bibliotek do niektórych bibliotek naukowych i ustalenia ich wykazu (Dz.U. 2016 poz. 1775).

Kina stałe

W 2016 r. w województwie małopolskim działało 45 kin stałych, z których 14 zlokalizowanych było w Krakowie (tyle samo, co w 2015 r.). Właścicielami 62,2% kin były jednostki samorządu terytorialnego. W 2016 r. tylko 1 kino stałe prowadziło działalność na terenie wiejskim.

Miasto Kraków dominowało nad pozostałymi miastami na prawach powiatu i powiatami, pod względem działalności kin – w 2016 r. podmioty na terenie Krakowa dysponowały ponad połową ogółu miejsc na widowni (58,9%), wyświetliły 72,5% wszystkich seansów oraz zgromadziły 69,3% ogółu widzów.

Wyk. 4. Struktura kin stałych, widzów, miejsc na widowni oraz seansów według jednostek podziału terytorialnego w 2016 r.

W 2016 r. kina stałe posiadały 130 sal projekcyjnych z 25,2 tys. miejsc na widowni. W omawianym roku w województwie wyświetlono 183,0 tys. seansów filmowych w kinach stałych (o 0,3% więcej niż w 2015 r.), które obejrzało 4,6 mln widzów (8,8% ogółu widzów w Polsce). Znacznie częściej wyświetlane były filmy produkcji pozaeuropejskiej (67,0%), niż polskiej (18,2%) lub europejskiej (14,8%). Przeciętnie 1 kino wyświetliło 4,1 tys. seansów w ciągu roku (o 0,3% więcej niż w 2015 r.), a 1 seans obejrzało 25 osób (22 osoby w 2015 r.).

Większość podmiotów stanowiły kina jedno- oraz dwusalowe (73,3%), pozostałe to minipleksy, tj. kina posiadające 3-5 sal projekcyjnych (15,6%) oraz multipleksy (11,1%), które dysponowały co najmniej 8 salami. W porównaniu z poprzednim rokiem przybył jeden minipleks, natomiast liczba multipleksów nie uległa zmianie. Multipleksy działające na terenie województwa małopolskiego wyświetliły 58,3% ogółu seansów filmowych oraz zgromadziły 62,0% wszystkich widzów. W 2016 r. jeden multipleks zgromadził średnio w ciągu roku 566,6 tys. widzów i wyświetlił 21,3 tys. seansów filmowych.

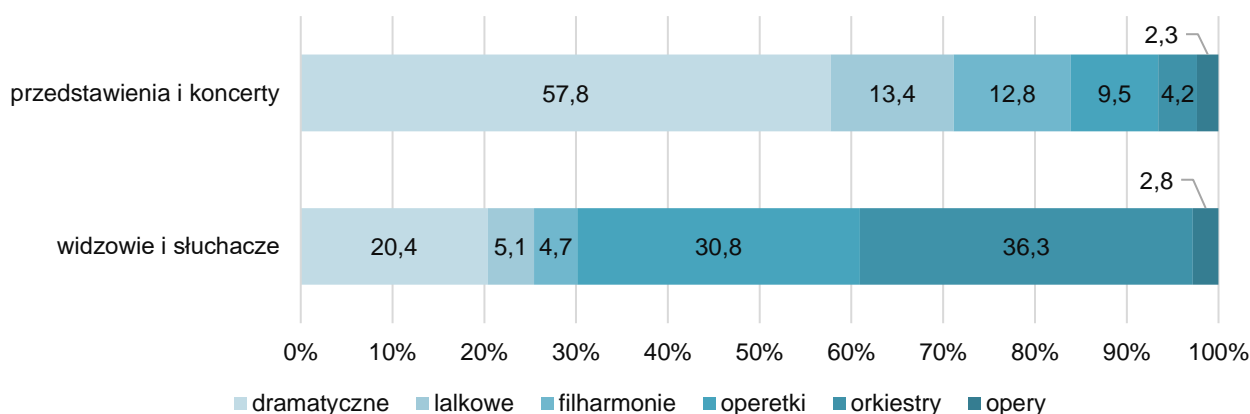
Teatry i instytucje muzyczne

W 2016 r. w województwie małopolskim działalność sceniczną prowadziło 18 instytucji posiadających własny zespół artystyczny – 8 teatrów dramatycznych, 3 teatry lalkowe, 4 teatry muzyczne, 2 orkiestry i chóry oraz jedna filharmonia. Pod względem liczby teatrów i instytucji muzycznych województwo małopolskie plasuje się na drugim miejscu w kraju, zaraz po województwie mazowieckim (37 teatrów i instytucji muzycznych) i przed województwem śląskim (20 jednostek).

Większość teatrów i instytucji muzycznych należała do sektora publicznego (68,0%), w ramach którego organizatorem były przede wszystkim jednostki samorządu terytorialnego (60,0%).

W 2016 r. teatry i instytucje muzyczne wystawiły 6,2 tys. przedstawień i koncertów, w których uczestniczyło 3,0 mln widzów i słuchaczy. Średnia liczba przedstawień przypadająca na 1 podmiot wyniosła 342. Teatry dramatyczne i lalkowe zorganizowały 4,4 tys. przedstawień, na których zgromadziły 771,4 tys. widzów. W 731 spektaklach i koncertach zorganizowanych przez teatry muzyczne uczestniczyło 1,0 mln widzów, a w 1,0 tys. koncertach zorganizowanych przez filharmonię, orkiestry symfoniczne i kameralne oraz chóry – 1,2 mln słuchaczy.

Wyk. 5. Struktura przedstawień i koncertów oraz widzów i słuchaczy według rodzajów instytucji w 2016 r.

W 2016 r. w teatrach i instytucjach muzycznych odbyło się 90 premier (87 w 2015 r.). Większość premier (74) miała miejsce w teatrach dramatycznych i lalkowych. Teatry i instytucje muzyczne zlokalizowane w Krakowie wystawiły 5,3 tys. przedstawień i koncertów oraz zgromadziły 2,9 mln widzów i słuchaczy.

Centra kultury, domy kultury, ośrodki kultury, kluby i świetlice

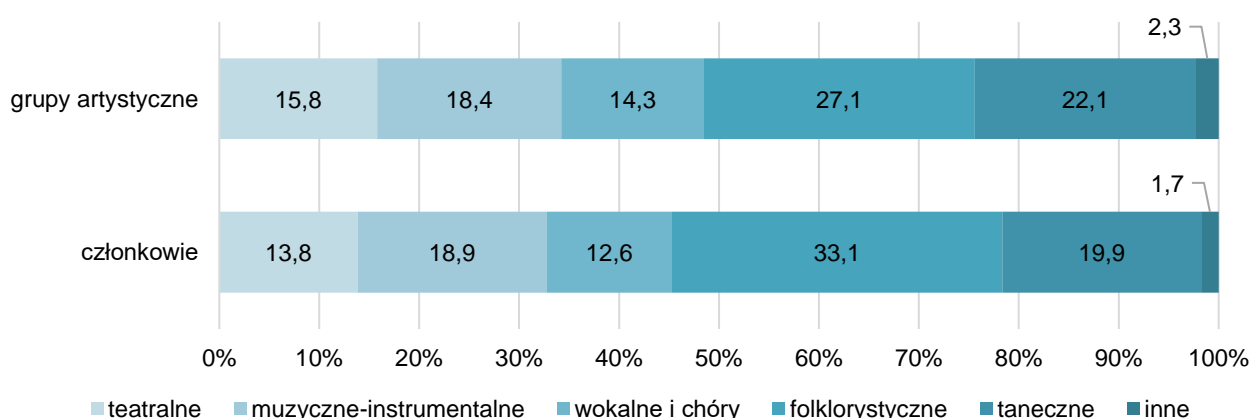
W 2016 r. w województwie małopolskim funkcjonowało 449 centrów kultury, domów kultury, ośrodków kultury, klubów i świetlic (o 1,1% więcej niż w 2015 r.). 58,4% wszystkich placówek miało status filii. Podmioty te prowadziły swoją działalność na różnych obszarach: dla 45,5% obszarem działalności była gmina, 30,1% – najbliższe sąsiedztwo, 13,0% – powiat, 7,1% – województwo, a 3,3% miało ogólnokrajowy zasięg działalności. Dla zdecydowanej większości podmiotów (96,0%) organizatorem były jednostki samorządu terytorialnego. Do sektora prywatnego należało 3,8% podmiotów, dla których w większości organizatorem były jednostki spółdzielcze (70,6%).

Większość centrów kultury, domów kultury, ośrodków kultury, klubów i świetlic (69,7%) działała na wsi, przy czym najbardziej charakterystyczne dla obszarów wiejskich były świetlice – 94,3% wszystkich tego typu placówek znajdowało się na wsi. Na terenach wiejskich było także zlokalizowanych 53,6% ogółu centrów kultury, 71,0% domów kultury i 71,3% ośrodków kultury. Natomiast w miastach zlokalizowana była większość klubów – 81,8% ogółu tego typu placówek. Najwięcej centrów kultury, domów kultury, ośrodków kultury, klubów i świetlic działało w powiatach: bocheńskim (57), nowosądeckim (49) i nowotarskim (33), a najmniej w powiatach: miechowskim (3), dąbrowskim (4) i proszowickim (5). W miastach na prawach powiatu działalność prowadziły 62 placówki, przy czym najwięcej z nich (53) zlokalizowanych było w Krakowie.

W centrach kultury, domach kultury, ośrodkach kultury, klubach i świetlicach działały liczne pracownie specjalistyczne – najczęściej były to pracownie: plastyczne (26,0% ogółu pracowni specjalistycznych), baletowe i taneczne (21,8%) i muzyczne (21,2%).

W 2016 r. odbyło się 29,3 tys. imprez zorganizowanych przez centra kultury, domy kultury, ośrodki kultury, kluby i świetlice, w których udział wzięło 4,4 mln osób. Najwięcej odbyło się warsztatów (21,9% wszystkich imprez), prelekcji, spotkań i wykładów (17,8%) oraz koncertów (13,0%). Najwyższą przeciętną liczbą uczestników w 1 imprezie charakteryzowały się festiwale (593 osoby), koncerty (485) i wystawy (254). Przeciętnie w 1 imprezie zorganizowanej przez opisywane podmioty w województwie małopolskim uczestniczyły 152 osoby.

Wyk. 6. Struktura grup artystycznych i ich członków w centrach kultury, domach kultury, ośrodkach kultury, klubach i świetlicach w 2016 r.

W województwie małopolskim przy centrach kultury, domach kultury, ośrodkach kultury, klubach i świetlicach działało 1,8 tys. grup artystycznych, które zrzeszały 36,1 tys. członków. Najczęściej były to grupy folklorystyczne (27,1% ogółu grup artystycznych), taneczne (22,1%) i muzyczne-instrumentalne (18,4%).

Najliczniejszą kategorię członków grup artystycznych stanowiły dzieci i młodzież szkolna (68,1%), natomiast osoby powyżej 60. roku życia – 12,4%.

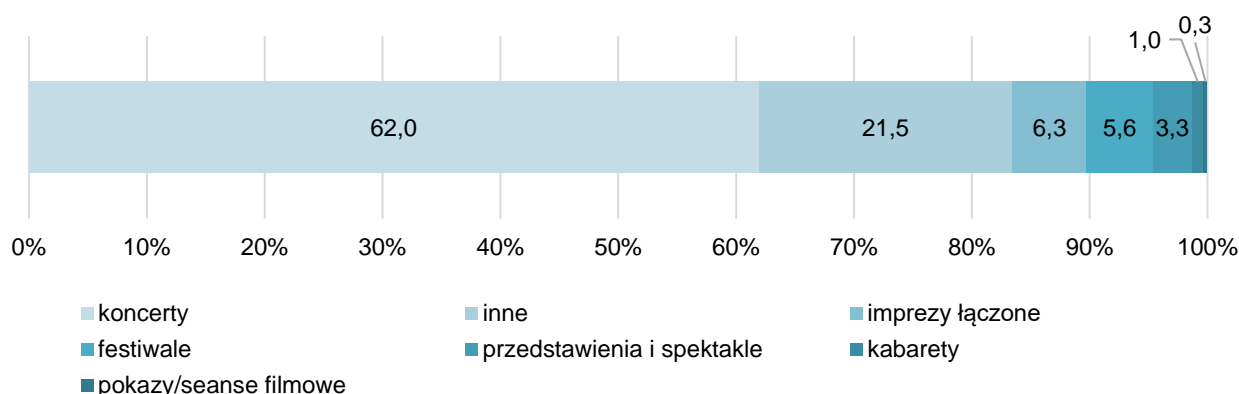
W 2016 r. działało 2,4 tys. kół, klubów i sekcji, które zrzeszały 51,5 tys. osób. Najwięcej było kół, klubów i sekcji o profilu plastycznym, technicznym (23,0% ogółu), kół gospodyń wiejskich oraz tych o profilu tanecznym (odpowiednio: 14,2% i 13,7%). Najchętniej natomiast uczestniczono w zajęciach plastycznych i technicznych (8,8 tys. osób), seniora i Uniwersytetach Trzeciego Wieku (7,8 tys.) oraz turystycznych i sportowo-rekreacyjnych (7,3 tys.).

Masowe imprezy artystyczno-rozrywkowe

W 2016 r. w województwie małopolskim odbyło się ogółem 614 imprez masowych, w tym 302 było imprezami artystyczno-rozrywkowymi (o 8,6% więcej niż w 2015 r.). Imprezy te zgromadziły 1,2 mln uczestników (o 16,3% więcej niż w 2015 r.). Najczęściej wydarzenia te były organizowane na terenie otwartym (60,9%), czyli na odpowiednio wydzielonej przestrzeni, z odpowiednią infrastrukturą higieniczno-sanitarną.

Najczęściej organizowane były koncerty (61,9% wszystkich imprez artystyczno-rozrywkowych). Najwięcej koncertów zorganizowano w Krakowie (59), powiecie nowosądeckim (28) i tatrzańskim (27). Organizowano także m.in. festiwale, kabarety, widowiska cyrkowe, przedstawienia i spektakle oraz pokazy i seanse filmowe, a także imprezy o charakterze łączonym. Większość uczestników imprez (63,1%) brała udział w wydarzeniach z płatnym wstępem.

Wyk. 7. Struktura imprez artystyczno-rozrywkowych w 2016 r.

Źródłem danych wykorzystanym w opracowaniu były wyniki badań prowadzonych przez GUS na formularzach: K-01 Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej, K-02 Sprawozdanie z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej, K-03 Sprawozdanie biblioteki, K-05 Sprawozdanie z działalności wystawienniczej, K-07 Sprawozdanie z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy, K-08 Sprawozdanie kina oraz K-09 Sprawozdanie z organizacji imprez masowych.

Kontakt

Urząd Statystyczny w Krakowie
ul. Kazimierza Wyki 3
31-223 Kraków
e-mail: sk@stat.gov.pl

Opracowanie: Aleksandra Polit, Laura Ulman, Adam Żaliński
Urząd Statystyczny w Krakowie / Ośrodek Statystyki Kultury / tel. 12 36 10 211

